

B A J A

vegyes tartalmu hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre. 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabb számítottatnak.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Bajai Állami Tantóképzőszékben.

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Felhívás előfizetésre.

A küszöbön lévő új esztendővel lapunk VIII. évfolyamát kezdi meg, közel két év óta alóírott szerkeszti.

A lap irányáról felesleges részleteket írunk; mindenki, ki eddig figyelemmel kísérte, meggyőződhetett, hogy országos vagy városi politikát nem üz, hogy egy országos vagy városi pártnak sem áll zsoldjába, hogy egy felekezetenek sem szegődik uszályhordozójává. -- Minden tekintetben függetlenül és elfogulatlanul figyelemmel kíséri a város, az ország s a külföld művelődési, gazdasági és ipari fontosabb mozzanatait, dicsérei és ajánlja mi arra méltó, korholja az igazság szavával és ostromozza a gúny fegyverével, mi erre érdemes — sine ira et studio, egyéni vagy párti tekinteteket irányadóul nem ismerve.

Új évvel nyitja meg helyiségét a most alakult „nemzeti casino”, melynek célja pangó társadalmi életünket dermettségéből felvillanyozni s a művelődést és műveltséget nemzeti mederbe terelni s a legnagyobb magyar, a halhatatlan

Széchényi eszméitől áthatva, mindazt felkarolni, támogatni és ápolni, mitől nemzeti jövőnk, második ezredéves fennmaradásunk függ. Lapunk ezen casino-jainak ígéretét bírjuk, hogy lapunkat, mint a nemzeti casino organumát, teljes erőből támogatni fogják.

Ha lapunk fenállása számos előfizető által biztosítva, szellemi harcosság gyűlhelyévé válik, nem csak nyílt sisakkal, hanem kellő fegyverrel és vérttel kezdjük meg a VIII. évfolyamot.

Fel tehát munkások, a nemzeti művelődés, a nemes társasélet és összerattartás valamint városunk felvirágoztatása érdekében és nevében sorakozzunk; fel, nagyérdemű olvasó közfűség, pártold és támogasd szellemi munkásaidat!!!

Az előfizetési ár a régi marad:

Egész évre . . . 5 frt — kr
Félévre . . . 2 frt 50 kr
Néptanítóknak egész évre . . . 3 frt — kr.

Baján, 1880. deczember havában.

Nánay Lajos, Dr. Bartsch Samu, kiadó. tel. szerkesztő.

A Baján tartott magyar-nyelvi póttanfolyamról.*

1. Több helyről olvastunk a „Népt. lapja” hasábjain részletes ismertetéseket a mult nyáron tartott magyar-nyelvi tanfolyamokról s kíváncsún tartottuk, hogy minden egyes tanfolyamról birjunk ilyenekkel. A dolog meglehetősen új, mind az idegen ajku tanítókra, mind a tanító tanítóira nézve, miért az eddig ország-szerzte szerzett tapasztalataikat czélzerű lesz a jövőben hasznunkra fordítani. Hasznot csak azon esetben merithetünk ily jelentésekből, ha a va'óságnak teljes megfelelenek. Azért, bár a közzött jelentések valóságában kételkedni nincsen jogom,**) s bár a számmal kimutatandó eredmény, melyet részéről tapasztaltam, igen igen szerény, hogy ne mondjam szegény — jelen közleményemben csak az igazság leend vezérfonalam, s ettől sem hízolgés, sem dicsekvés, sem szépitgetés miatt el nem fogok térni. Tehát: ad medias res.

2. A magas miniszteri rendelet, mely 15581. sz. a a magyar-nyelvi póttanfolyam tartását Baján kegyesen elrendeli, a megyei tanfelügyelői hivatal

*) Ezen ismertetés a „Néptanítók Lapja”-ban mely az ország költségén készül, jelent meg, mint helyi érdekek birtó közlemény ide iktatjuk. Ha a helybeli körülményekre nézve valakinek észrevétele vagy javaslata volna, szívesen vesszük, hogy jövő nyáron felhasználhassuk.

**) Oly jelentéseket olvastunk, hogy a magyar-nyelvi póttanfolyamok helyett a tanítók 6 hét alatt annyira haladtak nyelvünk ismeretében, hogy egymás között is csak magyarul társalogtak.

utján a tanfolyam kezdetét július hó 12-ére tette ki. Bizonyosnak vettük, hogy az alsó Bácska szerbajku tanítóit e rájuk nézve jöteknök tanfolyamot felkérésrendik, jövedenek-e más ajkunak is, nem lehetett tudni, a mennyiben a tanfelügyelői hivatalnál csak néhány német-ajku jelentkezett, kik Pécsre utasítottak. A szerb nyelvet teljesen bíró tanterfiakban képzelünk nem bővelkedik, annyi idő sem állott rendelkezésre a kir. tanfelügyelő urnak, hogy más helyről ily tanerőt requiráljon s így nem maradt egyéb hátra mint elhatározni, hogy az érkeződ tanítókat két csapatra osztjuk s az egyiket német, a másikat szerb nyelven fogjuk oktanni, amazokat alóírott, ezeket pedig Bocskay Kristóf, a gyakorkló iskola tanítója.

Az évi zármunkálatok befejezése és a tanfolyam megnyitása között alig maradt több idő rendelkezésünkre, mennyi a tantermek berendezése szükséges volt. Alóírott az igazgatótanács nevében megleghangu felhívást intézett a város és az egyes egyházközségek előljáróhoz, hogy a családi tüzhelytől megváltó s nemzet nyelvünk megtanulása végett ide szerregdők tanítók fogadására s tiz tartozkodásuk megkönnyítésére közreműködni kegyeskedjenek, azonban a felhívásnak, mely lapunkban a nagy közönséghez is intéztett, nem lett más kézzel fogható eredmény, mint alóírott rendelkezésére bocsátott néhány városi tizedes, kik az érkeződ tanítókat lakásokra kaulazolandók voltak.

3. Ingatlanlakásokkal nem rendelkezvén, a helyi lapokban jeleztem a ven-

TÁRCSA.

A mogyoródi ütközet.

— Ballada. —

Győzelmet szenvedett a párt,
S Salamon, a magyar király,
Ki menhelyet csata után
A messze-külföldön talált.

Kihált a tér vig éltiből,
Ott holt tetemek nyugszanak,
Egy álnokért ott annyian
Oly rettenetet hallanak.

Mint égen a fénylő nap egy
Vadúl vuharó vész után:
Feltűnik Géza a vezér,
S elmélkedők diadalán.

Kürrülte a nép üsszejő,
A bölcs vitéz éjt azozatott:
„Bátor sereg! bajtársaim!
Hatalmas vala kardotok!

Im! megmenték hős karjaink
Viszálytól e szegény hazát.
Felette örökded egy lény . . .
Annak mondjunk most hű imát.”

Legott a harczenp szólt imát,
S hadurdnak feldőződ.
Utána a győző sereg
A csatatért halandozd.

Hős Géza állt, búdnattal
Hagyvén tovább tekintét,

S im bajnokok most lábdhoz
Tevék Vid s Erne tetemet.

„Vezér! — kiálták — „itt, itt a
Kigyó, nem bánt fulánkival,
Megöltük őt, az álnokot,
Bosszúkarunk érelángival;

Nem bánthat már, kiszedtük e
Vén róka mellét és szemét,
Földet tömünk belé — melynek
Pénzsel nem tölthet helyét.”

„Oh! Vid, Vid, országunk dtká! —
— Besszél az elbuzult vezér. —
„Miért nem élsz? gonosz szíved
Ma ellentünk tán helyre tér?”

„Te álnok Vid, most mért nem élsz?
Ki köztünk békét köthetél!
És láthatnád: hatalmadról
Mi gyáva, mily kevés levél!”

Szólt; s Géza, a lelkes vezér
Milyen meg-megszomorodott:
Mert frigyserzőt Ernejét
Porban heverve látta ott.

„Hűvök! vitézek! — mond tovább —
„Nézétek! ez mily két elem:
Jó és gonosz; teremte az,
Ez meg rombolta szüntelen.

„Lelketek most előttünk, ki
Lelken vívó a honveszélyt,
Ki pályáért, embert nem szant,
Ki csak hír- s kincszerjónak élt;

Itt van Vid, a rút féreg, mely
Rég örli már a hon javát,
Itt, s megbínbólta végre gaz
Tettének undok hazmását.

De harczatértett magyarok!
Nyomor nekünk csak lelke volt.
Kivettük azt; az érdemet
Az ég urától kapja ott;

Lelkével majd ő végezend,
Mégültt porát mi tesszük át,
S bevaljuk a világ előtt
Szívünk szelidebb hajlamát:

„Vitézek! bár ez dtkos Vid
Minket szüntelen tildőzött,
Feldjük; és bánjunk emert!
Vigyülk! s állón tesszük őt!”

—

A nép egymás szemébe néz,
Némult lön, és gondolkodó.
Utána pedig csüdesen
Valóult a fajdelmi szó.

Hengl Adolf.

Karácsonykor.

„Boldog, a ki annak ma kikötőjében —
Meleg tüzhely mellett, vig család körében,
— Ahol örömszánnal van minden arcz festve:
— Unnepelhet téged, szent karácsony este!”

Hidég szél üvölt keresztül a kopár,
virágtalan mezőn, rózsa, reccsgetti az erdők

lombtalan faágait, unalmas károgsását hal-
latja az eleséget kereső varju.

Az egész mindenség egy temető, hol a felfelivoltó szélzugoson, s a szélben ideoda hajló, reccsegő fák panaszos sühogásán kívül más nem hallható: panaszkodnak, sirnak az elmult nyár felett, a mikor velök együtt mosolygott a világ, s mikor csökök szellő jászott, enyeltet, lombjaikkal, a mikor gyöngyharmatos volt leveleik, s a nap-sugár meg olyan melegen, forrón csókolta őket, — míg a rajtok fészékel madárka olyan édesen dalolt boldogságról, — szereléről . . . de ma ezek helyett a panasz, a szomorúság környezők.

Most született az emberi nem megváltója, az ég és föld ura, ki isteni kegyével az egész világ népet boldogítja.

Mennyit regélnék most a család-apat, a meleg kályha mellett, — hova nem hat el az orkán, a dermesztő hideg, s a fák panaszhangja — gyermekeiknek az üdvöztől, elmondják:

„A jászolban fázott ám a
Kis Jézuska lábcsókja,
De azok a jó tehének
Meleg párat fújnak rája.”

Ezt a gyermekek oly élvel, oly gyönyörrel hallgatják, piciny szivecskék imádo szeretetre hevül a kis Jézuska iránt, és imára kulcsajkák kacsókikat, ajkaiak dühitatal rebegik „Üdvöz légy ma született Jézus!” Átléngi gyermeked keblököt a vallásosság, hálát adnak az Alkotónak azon jötelemnyért,

dégek érkezését a felhívtam jelentkezésre az olcsó lakásokat kiadni hajlandó tulajdonosokat. Mindjárt volt elég lakás, butorral, kizsoltgálatl, ágyneművel 6 hétre 4-6 frton Hogy az anyagiakon tulesünk, megjegyzem, hogy a tanitók itt is 70 kr napidíjat nyertek az állampénztárolt, mi hat hétre 30 frt tesz, miből Baján nyáron igen tisztesség lakást és élelmezést lehet kapni. Ha az itt időzött tanitók tudtomon kívül a magas kormányhoz nagyobb napidíjért folyamodtak, nem a helyi, hanem más körülményekben rejli szükség készítette őket ezen egy is eredménytelen lépésre.

A tanításért járó honorarium, mely talán mindenütt magasabbra emeltetett, volt 100-100 frt, miből nem egészen egy forint esik egy-egy a kanikulában tényleg megtartott órárt.

4. Julius 11 én s más nap beállított összesen 104 nagyobbibba szerbajku tanító a következő megyékből:

Bács-Bodrogmegyei	58
Baranya megyei	7
Temesmegyei	13
Krassó-Szörénymegyei	11
Pest Pilis-Zsoltmegyei	1
Torontálmegyei	14
Összesen	104

Julius 12-én gsz. Czifrusz Ferencz, kir. tanácsos és Bács-Bodrogmegyék tanfelügyelője ó nagyméltósága Tréfort A. miniszter ur nevében megnyitottanak nyilvánít a tanfolyamot, mire alólrít tanfolyamvezető, a legtibb megjelent tanító általa értett német nyelven budított, serkentő és intó szavakat intézett a hallgatókhoz; azután Boesky szerb nyelven röviden tájékoztatta őket teendőik fölött.

Köveztékett a csapatbeosztás nehézmunkájá. A németajkuak, a nemétül is beszéző szerbajkuak, kik a magyar nyelven nem némi jártassággal bírtak, szám szerint 40 - képeztték a német-magyar előadást hallgató csapatot, míg 64 szerb nyelven tartott oktatásban részesült.

Ezen két csapatra való beosztást szerzett tapasztalataim alapján elégtelennek ítélem. Mind a német, mind a szerb csapatot - rövidség okáért használnom e nem correct elnevezést - két alcsoapatra, kezdő és haladó csoportra kellett volna osztani. Igaz, hogy ez esothern négy tauerőre van szükség, az eredmény busásan felér a többlet költséggel.

A tanítás a csapat, tehát az egye-

sek előkészütségéhez alkalmazkodhatik. A tanító 20-25 embernél tuzetesen ellenőrizheti az írási gyakorlatokat, 50 - 60 embernél azt nem teheti s nem teszi.

Ezen két csoporttal folyt a tanítás szakadatlanul; a tanfolyam tartama alatt családi körülmények miatt távoztott 12, a két utolsó hétkben tehát 92 volt a hallgatók száma.

5. Előadás volt mindennap vasárnap kivételével reggeli 7-10 órág hasonló menetel mindkét csoportban.

Az első órában a „beszédeértelem gyakorlatok” mintájára beszédbeli és kifejtési, a második órában nyelvtani és írási a harmadik órában olvasási és elemzési gyakorlatokat tartottunk. Gáspár olvasókönyvének a II. osztály számára írt részét használtuk; ebből beresztál-kasul tanulmányozott a német csapat 70 darabot. A szerb csapat Groó tankönyvének szerbfordítását is használtuk, melyből a nm. miniszterium ingyenesen kiosztás végett 100 példányt leküldött.

Az előadások látogatása elég pontos volt; igazolatlan mulasztás kevés fordult elő, a figyelem és érdeklődés ellen nem lehet panaszunk.

Julius 16 án a vallás- és közoktatásügyi miniszter Tréfort Ágoston ur ó nagyméltósága nagy számu s előkelő kísérettel szerencsétlen magas látogatásával az intézetet s a tanfolyam két csoportját. Az intézet teljes tetszéséért nyerte meg kegyesen megígérte, hogy azt „internatuzal” fogja kibővíteni, egyes hallgatók-hoz nyájasan leereszkedvén több kérdést kegyeskedett hozzájuk intézni.

6. A mi a tanitók szorgalmát, viselkedését az előadásokon kívül s így összes haladásukat illeti, arról nem nyilatkozhatom oly kedvezőleg, mint szeretném. Dícséret a kisebb számot tevő kivételével, a többség az előadásokon kívül itt léte okával és cédjával nem sokat tördött, s kimondom, bár peyor medicina morbo, sok embernél a kártya és társaság, bor és pálinka képezte a mindennapi kenyert. Hogy ily tanuló - tanító ól fényes eredményt nem várhatunk, természetes.

Az augusztus hó 19-én érkezett hír, hogy azon tanuló-tanítók, kik elég képességet érzenek magokban, a tanfolyam végével a magyar nyelvből képestő vizsgálatot tehetnek az 1879. június 29-én

17284. sz. a kelt rendelet értelmében - őket már utra készen, vizsgára, melyről eddig tudomás nem nyertek - készületlenül találta. 21-én telt le a 6 hét, mindenki elismervényt kapott, hogy a tanfolyamot látogatta s intézkedett a hazamenetelre nézve, hogy 22-én kihirdetett képestő vizsgára csak négy jelentkezett, s ezek közül is kettő még nem eléggé készültnek találattott. Ha jövőre ismét ily tanfolyamunk lesz s mindenki tudni fogja, hogy a tanfolyam gy befejezése után vizsgát tehet, melyet tenni ugy is köteles, mely vizsga ó állomásán biztosítja s a tanfolyamok ismételt látogatásától felment s kisebb egyenlő előkészütségű egyenektől álló csapatok adhatnak, egy-egy tanító-tanító kéze alá - ugy azon biztos reménynek adhatók kifejezést, hogy az eredmény sokkal sokkal szembetűnőbb lesz.

7. A mondottakból világosan kitünik, hogy a magyar nyelvű póttanfolyamok jelentőségét és hathatóságát kisebbíteni vagy kétségbe vonni épúséggel nem akatom. Laikus ember állíthatja: nincs haszna ilyen tanfolyamnak, öreg német vagy szerb nyelvű tanító sohasem tanulja meg a magyar nyelvet. Vérmes és hiu tanító kockáztathat ilyenmü állítást; a tanfolyamra érkező, magyarul mit sem tudó tanító 6 hét lefolyása alatt annyira vitte, hogy magyar nyelven folyékonyan társalogni képes. Mindkettő elveti a sulykot. A ki ismeri a nehézséget, melylyel felöltö a férfi idegen nyelvet tanul, az utóbbi állítás lehetetlenségéről meg van győződve, de a sok és senmi között van közép ut s ezen közép utra tereli a tanfolyam hallgatóit.

Ki épúséggel semmit sem tud a magyar nyelvből, pedig sok ily tanító van, az a tanfolyam alkalmával a szavak kiejtését, a beszéd alapját elsajátítja. Ki meynyit annyit már ért nemzeti nyelvünkben, megtanulja a helyes kifejezést, irányt kap, mely irányban törekedjék magat tökélyesíteni, s mit talán tapogatózva, vagy sejtve tudott, az öntudatos-á, világossá lesz előtte. Egyes törekvő tanitók ez iránt tett nyilatkozata rárm nézve a legnagyobb jutalom, mi a tanfolyam által nyertem. Ily előszóval adott utbaigazítást és figyelemzetést egy nyelvtan sem képes pótolni. S ez oly vívmány, mit számok vagy osztályzatok által kifejezni nem lehet.

Az idegen ajku tanító megtanulja, mit s miképen tanuljon nyelvünkben, mit s miképen tanítson saját iskolájában s ha azt tudja akkor igen sokat tanult, akkor a tanfolyam igen dűvös hatású.

Hogy társadalmi tekintetben jótékony hatással van az idegen nyelvű tanítóra, azt mindenki könnyen beláthatja. Szívvelgyessé és magyar vendégszeretet oly hatással vannak a netalán bizalmatlansággal és idegenkedéssel érkező vidéki tanítóra, hogy a magyar nemzetről és nyelvéről magának helyes fogalmat szerez és igaz ítéletet alkot. Bár lehetne minden tanfolyamot oly helyen tartani, hol magyar szón kívül más hallani ne volna alkalom. Itt azzal nem dicsőekedhetünk, s hol volna az az óhajtott hely feltalálható, nem tudom.

8. Alkalmoszerényen vélem még a következő kérdés felvetését: „Mit lehetett tapasztalni az egybegyűlt tanitók összes mitveltségére és tanítói készütségére nézve?” Igaz, hogy a nyelvtanítás szorosan véve csak hangképzéssel foglalkozik s a rendezett tanfolyamoknak más céljuk nincsen, mint a nyelvtanítás, mindamellett nem lehet kikerülni, hogy a tanító-tanító bele ne pillantson hallgatói dologi képzet világába, fogalom és eszme körébe és tanítói ügyességébe. Itt dicséret a kivételnek, általában nagy szegénységgel találkozunk. A nyelvtani ismeret, mely minden nyelvvel közös, általában gyenge falón áll, a realis ismeretek pedig amant nem mulják fölül. Egy egy alkalmilag adott figyelemzetés, utbaigazítás igen jótékony hatással volt a hivatásról gondolkodni szerető tanítóra. Oly szépen berendezett s felszerelt intézet megismerése, milyen a mi képezdénk s milyen az országban még több is van, azon megnyugtató érzést kelti a vidéki tanítóban, hogy az elemi tanügy nem mostohája az ország-nak, hogy fordítottat ró a költség és gond, s ha a vidéki tanító a képező díszes udvarában kellemes perczeket töltve saját iskolájára haza gondol, lehetetlen, hogy fel ne tegye magában, hogy haza érkezvén, gondja lesz udvarát tisztán tartani s befásítani. Tehát az iskolai ügyekre vonatkozó általános mivelés és az jó izlés terjesztése tekintetben is jótékony hatással bírnak a nyri magyar nyelvi tanfolyamok, ugy hogy az itt

melyben őket részesítette: hogy megérték karácsony ünnepeit.

Azután kéri édes apjokat, hogy beszéljen sokat a kis Jézuska fölül, - s azzal a szentséges, tiszta, ártatlan szeretettel, mely a gyermeki szív liljom-virágá, - hallgatják beszélő apjokat:

„Sötét is volt az istálló,
Egy kis mécs sem égett benne,
Hanem feljött három csillag
S csupa fényvel lett elítelve.”

A mily kibált a táj, ép oly élénkek a szobák, hol egyvő gyűl a család és regélnék a karácsony ünnepeiről, a megváltó születéséről. És ók ekkor felelik a ravasz, a nyár, s az ősz pompáit és kellemeit, mert áthatja őket a nagy ünnepe szent eszméje, - átlenگی válojkant azon öröm, melyet a megváltó születése fölött érzenek ez alatt

Kint az ablak alatt megzendül az ének.
Dicsőítésére kis Jézus nevének . . .
- Be kell hívní őket, - talán szézeny árvaik,
Azoknak is a szív és ajtó ma tárvák!

Betérnek a betlehemes fiúk a jászollal és énekkel dicsérik a megváltót s üdvözölk születését, kezdik

„Kristus Jézus született, örvendezünk . . .”

Ez énekek alatt újból s még jobban áthatja a meleg szobák lakóit a vallási ihlet és térdre borulnak a karácsonyfa előtt, melyen

Meggyujtva a gyertyák; ugy lobognak, égnek,
Mint ha lennének csillag az égenek,

Melyek ma leszállva, örömet hirdetnek:
Nyájas arcza agnak, mosolygó gyermeknek.

Valóban, nincs is széles e világon semmi, mi annyira hatna az emberiségre, mint a szent karácsony napja; nincs nap az évben, a melyen annyi buzgó haladó volna, mint az üdvözítő születésnapján, mert tudja, érti minden szív, hogy a megváltó ünnepeit ünnepleni kötelessége, de meg a benső érzet sugálja neki, hogy ajtatos legyen, mert Jézus Krisztus született ma, ki az egész emberi nemet megváltotta.

Innen az ihlet, mely átlenگی a kobeiket, innen a mosolygó arcok, melyek mindenütt láthatók.

A legfényesebb palotától le a tudomsvikói mindenütt ihlet, vallási szent érzelm keltő a kobeiket, s innen van, hogy e napon azok, kiket a Teremtő szép vagyonnal és jóvdelemmel áldott meg, ajándékot nyújtanak azoknak, kik inségben, nyomorban élnek. Ellátják őket a gazdagok, hogy helyetők is imadkozhatnak, hogy ádást kérjenek rajok a szent karácsony ünnepe. Ez ezt szívesen teszi a gazdag, mert tudja, hogy az a mit ő nélkülözhet, azt a szegény drága kincs gyanánt vesz, mert ő is megünnepelheti a nagy ünnepeit.

Déke, nyugalom száll az emberek szívébe; - csakis ily érzelmekkel ünnepelelhetik meg méltóan az emberiség Megváltójának születésnapját.

E nagy napon a kódnus sem szűkülökdi, ő is ünnepeit; a gazdagok gondoskodnak felőlök, a kik jól tudják hogy bőség uralta

e napot, - mert ezt is ősi szokásként - az ünnepléshez számítják, - a mit ha nem tehet a szegény, a d neki a gazdag, hogy karácsony napján ne szűkülökdijen senki sem, mert tudják a gazdagok, hogy

„Vad zimankós éjben nyílnak a virágok,
Illatot és színt a szeretet ad rájok;
Jóttét boldogsága: - ragyogó gyümölcse -
Családok ünnepeén kibekünt betöltse!”

Dreiszigler Kálmán.

D A L O K.

XV.

Akármiylen akaratos vagyok is,
Akárhányan mondják rám, hogy kis hamis;
- Mivel sokra kacsinít szemem, nevet szám.
Édesen csak egyetlen ajk mosolyg rárm.

Csak egynek az ülése édes, ldgy,
A másoké, tudj isten, hidegen hűgy . .
Ha átölöl ő s ajka ajkamon ég,
Több az nekem, mint az örök üdvösség.

XVI.

Szeretsz kincsem, barna lány
Tiszta szívből, igazán;
Áldjog meg a jó isten
Drága kincsem, örömem!

Csakot kértem, adtál is
Nem csak egyet, szírat is;

De én meg nem tartottam:
Egy ceppig visszaadtam!

XVII.

Rózsabokor mellett állok,
Tépem róla a rózsákat;
Tépem róla, addig tépem,
Mig elég lesz bokrátnak.

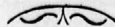
Nem tesszem a kalapomkoha,
Ha megköltöm bokrátnába,
Hanem viszem annak, a ki
Életemnek boldogsága.

Csakot kapok tőle érte
S meg is ület tudom, hiszen
Igy szokott ő tenni mindig,
Áldja meg az a jó isten!

XVIII.

Rózsabokor árnyékában pihenek,
Gyere ide simulj hozzám, ülelj meg,
Gyere ide legszebb lány a világon,
Ragyogó szép boldogságom, virágom.

Málnát szedtem a ligetben, ugy-ó, kell?
Adok, kincsem, a legnagyobb örömmel,
Astán adok virágot is, von itt sok;
De oly szépet, mint te vagy nem adhatok.

I G É R V É N Y E K.

Huzás már január 1. és 15-én.

HITEL-SORSJEGYEKRE | BÉCSI SORSJEGYEKRE | TISZAI SORSJEGYEKRE
 csak 5 ft. csak 2 1/2 ft. csak 2 1/2 ft.

már bélyeggel együtt. Mindhárom csak 9 forint
 sorsjegyek részletfizetésére.

Salzburgi sorsjegyek eladom 2 futas 15 havi részletre, főnyeremény 20,000 ft. évenként 2 huzás.
Insbrucki sorsjegyek eladom 10 havi részletfizetésre, csak 3 frtjával, főnyeremény 30,000 ft. évenként 3 huzás.
Krakói sorsjegyek eladom 4 havi részletfizetésre csak 2 frtjával, főnyeremény 20,000 ft. évenként 3 huzás.
Hitel sorsjegyek eladom 21 havi részletfizetésre csak 10 frtjával, főnyeremény 200,000 ft. évenként 4 huzás.
Bécsi sorsjegyek eladom 28 havi részletfizetésre csak 5 forintjával, főnyeremény 200,000 ft. évenként 4 huzás.

Tiszavölgyi sorsjegyek eladom 25 havi részletfizetésre csak 5 frtjával, főnyeremény 100,000 ft. évenként 3 huzás.
Braunschweigi sorsjegyek eladom 10 havi részletfizetésre, csak 5 frtjával, évenként 6 huzás. főnyeremény 240,000 V. B. mark aranyban.
Szászmeiningeni sorsjegyek eladom 11 havi részletfizetésre csak 2 frtjával főnyeremény 12,000 ft. o. é évenként 6 huzás.
 Az első részlet lefizetése után a sorsjegy azonnal a vevő tulajdonát képezi, s az illető már a legközelebbi huzásnál január hóban valamennyi nyereményre egyedül játszik.

LÓRY J. bank- és váltóüzlete Budapest, hatvani-utca 17. szám.

Figyelemreméltó mellékkereset.

Minden rangu egyénnék üzletem képviselete által nagyobbtermű proviziót szerezhet.

Előfizetési felhívás.

1880. október 1-én egy egész évi előfizetést nyitottunk a

„MAGYAR MERCUR“-ra

mely magyar-német szövegben havonként 2-szer jelenik meg és pedig közvetlen minden jelentékenyebb huzás után, könnyen érthető és czélszerű tabellás áttekintéssel, közli a hiteles huzási jegyzéket, továbbá a hírtalálkokat t. i. a kisorsolt, de még át nem vett nyerceményeket cunélfogva a sorsjegy birtok sokra nézve nélkülözhetetlen közöny. — Előfizetési ár bérmentesen hához küldve vagy a posta útján egy egész évre csak 2 ft.

A „MAGYAR MERCUR“ kiadóhivatala hatvani-utca 7. szám Budapesten.

452. sz.
 K. I. 1880

Hirdetmény.

Baja város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város kövezeti vám és helypénzszedési jognak bérbeadására f. hó 27-ik napján d. e. 10 órakor — Baján a városháza nagytermében nyilvános árverés fog tartatni, és pedig: külön a kövezeti vámról és külön a helypénz szedése. A bérleti szándékozók a vámról nézve 1500 ft. a helypénzre pedig 500 ft. bánatpénzzel ellátva meghívotnak.

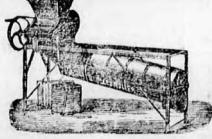
Bánatpénzzel ellátott írásbeli lepecsételt ajánlatok, a tanácsoshoz czimezve az árverés megkezdéseig szinte elrognatnak.

Az árverési feltételek és a járvéleki árszabályzat a gazdasági hivatalban előlegesen is megtekinthetők.

Kelt Baján, 1880. decz. 6.

Rajcsányi József,
 g. tanácsnok.

Minden kiállításán az első érdem éremmel kitüntetve.
Ezüstérem Páris 1878.

BROGLE J. & MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára
 Budapesten

a Margit-híd közelében, készit

- Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.
- Trieur hengereket malmok számára.
- Koptatókat.
- Szelelő rostákat,
- Szítákat és rostákat cséplőgépek számára.

Nincs öbbe köhögés!!

Egger-féle mellpasztillák.

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer **köhögés, rekedtség, torokbajok** és mindennemű nyakbajok ellen. Eredeti dobozokban 25 kr. — 50 kr.

EGGER-féle GILISZTA-CHOKOLÁDÉ

Igen kellemes szer gilisztaban szenvedő gyermekeknek, valamint felnőtteknél is eredeti tabllásokban minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Szétküldés pontosan utánvét mellett a készitő által naponta. — Kevesebb mint 1 ft értékű mennyiség nem küldik.

Egger A.

Budapesten, Erzsébetvár 9. szám.

Kapható **Baján:** Pollerman Bertalan, Bozsek József és Sárkány L. gyógyszerész urnaknál.

Zombor: Weidinger A. S. kereskedő urnál.

Ujvidék: Grossinger gyógyszerész urnál.

Zenta: Heiszler F. gyógyszerész urnál

4%^{os} TISZAVÖLGYI SORSJEGYEK.

EVENKINT 3 HUZÁSSAL.

Főnyeremény 100,000 forint stb.

Adó- s bélyegmentes, legközelebbi huzás már

1881. január 15-én a legjobb s legsolidabb tőkeelhelyezésekre alkalmas.

Ezek pontosan a mindenkori napiárfolyam szerint kaphatók

FUCHS I.

magyar királyi udvari váltónál BUDAPESTEN, Deák Ferencz utca.